

Szélkiáltó 2, avagy bukfenc előre

Rendkívül veszélyes dolgot vállalkozott megalkakulása a Szélkiáltó együttes. Először is a Kaláká által több mint egy évtizede kikísérletezett és kitaposott utat kezdte el járni, melynek az volt a veszélye, hogy bármikor rájuk süthették az epigonizmus bélyegét. Másodszor: minderre vidékről, Pécsről vállalkoztak, ahonnan (nem titok) lényegesen nehezebb egy zenekart adminisztrálni, tur-néztatni, futtatni.

Második nagylemezük meghallgatása után leírhatom, hogy annak idején örülséggnek tetsző vállalkozásokkal nem hogy megbuktak, hanem eredeti hangszínükkel, ötleteikkel, hangszerelésbeli megoldásokkal rendelkező zenekarrá nőttek ki magukat, olyan együttesé, mely biztosan tudja, hogy mit akar. A Kalákára pedig már nemcsak az azonos hangszerparkban és zeneszerzői hozzáállásban hasonlítanak, hanem abban is, hogy kitűnő muzsikát játszanak.

Köztudomású, hogy nem is annyira az első jó nagylemez összehozása a nehéz, mint inkább a másodiké. Egy zenekarnyi jó ízlésű muzsikussal rendelkezhet annyi ötlettel, hogy abból egy jó lemez kijöj-jön, de a másodikhoz már

egyéniségekre van szükség, olyanokra, akik meghatározói, továbbfejlesztői lehetnek a műfajnak. Szélkiáltóék pedig azok.

Bukfenc című nagylemezük — bár erre a címen s a borító grafikáján kívül nem utal semmi — gyermekeknek készült, de elképzelhető, hogy az „utalás” azért maradt el, mert a zenekar tagjai is tudták, hogy ezt a muzsikát és a versválogatást kortól, nemtől függetlenül mindenki élvezheti, szeretheti.

Lemezelemzésemet azzal kezdtem, ami nem tetszett, mert a többiről általában szuperlatívuszokat írhatok. A B oldal első, *Mozart* nyomán összeállított *Bukfencéről* van szó, mely lehet, hogy az együttes élő műsorában társasjáték-aláfestőzenének elmege, de oldalkezdő dalnak nem szerencsés; *Mozart*tal ki-kezdni fölösleges, megkár azért a szöveges számért is, ami helyett ez került lemezre.

Kirobbanó jókedvű *Be-köszöntővel* kezdődik a lemez, mert „akinek itt kedve nincs, annak egy csöpp esze sincs”, amint azt az egyik megzenésített gyermekmondóka hirdeti. Dél-szlávokra sikerült *Weöres Sándor Regélője*, melyből többek között *Rozs Tamás* kiváló csélió szóját dicsérhetem. Or-

bán *Ottó A faállatok és Veress Miklós A zsák és a folt* című versére írt szerzeményük fényesen bizonyítja, hogy a Szélkiáltó nemcsak éneki a verseket, hanem hangszereli, új zenei formába önti azokat. Könnyed, kicsit countrys dallamban mesélik el, hogy „hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kongó bolt”. *Hogyan készül a vers?* — kérdik *Eörsi István* sorai-val, s közben megtudhatjuk, hogy egy jó dalba még a TV-maci zenei motívuma is beleférhet. Szép szám a *Galambosi László* versére írt *Színország*, tetszene is, ha a gitárkíséret nem lenne annyira sematikus.

Rövid *Tamkó Siráto Károly* versmegzenésítés után, a lemezoldal végéig négy Weöres Sándor-versest hallhatunk, melyek közül a *Buba éneke* tetszik a legjobban, nem mintha a többi nem lenne jó... Olyan főtémát írt *Keresztény Béla*, a dal szerzője, melyet órákon keresztül lehetne variálni, akkor se lenne unalmas...

A B-oldal, a már említett Bukfenc után, újabb két Weöres-megzenésítéssel folytatódik. Alkalom ez arra is, hogy a kritikus végiggondolja: bár pontos kimutatása erről nincs, de meggyőződése, hogy a ma-

gyar költők közül Weöres Sándor verseiből zenésítették meg a legtöbbet, *Kodály Zoltántól* a szélkiáltó *Horváth József*ig. Újabb „szép” dal következik, *Rimbaud Kenyérlesők*-je, majd egymás után öt sziporkázó, ötletekkel teli mókás ének, melyekben elsősorban a megzenésítések pontos dramaturgiai megoldásait élvezhetjük. Kellemes meglepetés *Fenyvesi Béla Szélkiáltó kánonja*, gondolom, az előadásaiokon is pont ilyen szívmengetően szól. „Ég felettünk, ég alattunk, mostanáig jól mulattunk” szöveggel szól a teljesen jogosan vidám *Kiköszöntő*. Ezzel búcsúnak tűnünk Szélkiáltóék és meghívottaik népes táborára, gyermekek, felnőttek egyaránt.

A Szélkiáltó együttes szerzeményei, hangszerelési, formai megoldásai komoly szakmabeli tudásról tesznek tanúbizonyságot, s ezt azért tartottam fontosnak megjegyezni és aláhúzni, mert aktív muzsikusként is tapasztalhattam, hogy egyes „komoly” zeneszerzők azt próbálják bebizonyítani, hogy a folkzenészek kivétel nélkül diletánsok, szakmailag képzetlenek.

A Bukfenc ennek az ellenkezőjét bizonyítja.

Horváth Károly